

A.S. t. Denemarken (57467/15, 7 december 2021)

Verzoeker stelt in zijn klacht bij het EHRM dat zijn uitzetting naar Turkije een schending is van zijn rechten onder artikel 3 EVRM (verbod op foltering, wrede, onmenselijke of vernederende behandeling) en dat de weigering om het uitzettingsbevel in te trekken in combinatie met het inreisverbod in strijd is met artikel 8 EVRM (recht op eerbiediging van privé-, familie- en gezinsleven). In de onderhavige zaak heeft de regering als derde partij geïntervenieerd en een interventie ingediend op een aantal zaaksoverstijgende punten die in algemene zin spelen bij het uitzetten van ernstig zieke vreemdelingen. Verzoeker, van Turkse afkomst, arriveerde in 1991 in Denemarken. In 2007 werd hij door het Gerechtshof van Oost-Denemarken (het gerechtshof) veroordeeld voor zware mishandeling tot zeven jaar gevangenisstraf en uitzetting uit Denemarken met een permanent inreisverbod. In 2008 vernietigde het Hooggerechtshof dit vonnis. Op grond van de beschikbare medische informatie bestond twijfel of een gevangenisstraf in dit geval gerechtvaardigd was. Vervolgens werd de strafzaak tegen verzoeker opnieuw behandeld door het gerechtshof. Op grond van een rapport uit 2009 werd vastgesteld dat verzoeker lijdt aan een mentale stoornis. Verzoeker werd veroordeeld tot opname voor onbepaalde tijd in een beveiligde instelling voor mensen met een zware mentale beperking. Daarnaast werd hem een uitzettingsbevel en een permanent inreisverbod opgelegd. Verzoeker ging in hoger beroep tegen deze uitspraak. Door het Hooggerechtshof werd zijn straf omgezet in opname in forensische psychiatrische zorg. Het uitzettingsbevel werd in stand gelaten. Een paar jaar later verzocht verzoeker om herziening van zijn straf naar behandeling in een psychiatrische instelling en het laten

vallen van het uitzettingsbevel. Hierop werd zijn straf zoals verzocht omgezet. Daarbij werd op grond van alle medische rapporten en verklaringen overwogen dat het, gelet op zijn medische aandoening en de beschikbare medische voorzieningen in Turkije, niet gepast was om aan het uitzettingsbevel gehoor te geven. Het uitzettingsbevel werd daarom opgeheven. Tegen deze opheffing werd beroep ingesteld door de Deense autoriteiten waarna dit deel van de uitspraak werd vernietigd en de opheffing van het uitzettingsbevel werd herroepen. Daarbij werd overwogen dat verzoeker gratis toegang had tot dezelfde medische behandeling in de regio van Konya in Turkije, op beperkte afstand van zijn dorp van herkomst. Vervolgens is verzoeker uitgezet naar Turkije. Op 1 oktober 2019 deed de Kamer van het EHRM uitspraak. Wat betreft artikel 3 EVRM herhaalde de Kamer de beginselen die van toepassing zijn bij uitzetting van ernstig zieke vreemdelingen. De Kamer oordeelde dat moet worden gekeken in hoeverre de zorg die beschikbaar is in de ontvangende staat voldoende en passend is voor de behandeling van de ziekte van verzoeker ter voorkoming van blootstelling aan een behandeling in strijd met artikel 3 EVRM. In deze beoordeling moet worden meegenomen in hoeverre verzoeker toegang heeft tot deze zorg en gerelateerde faciliteiten in de ontvangende staat. Relevante factoren zijn onder andere de reisafstand, kosten van medicatie en behandeling, en de aanwezigheid van sociale of gezinsondersteuning. De Kamer concludeerde dat zonder specifieke garanties over de toegang tot een persoonlijke contactpersoon onvoldoende was verzekerd dat de uitzetting van verzoeker niet tot een schending van artikel 3 EVRM zou leiden. De zaak is vervolgens verwezen naar de Grote Kamer van het EHRM. In deze procedure heeft onder meer de regering als derde partij een interventie ingediend ten aanzien van de rechtsvraag onder artikel 3 EVRM. Daarbij is benadrukt dat in gevallen waar een beroep wordt gedaan op artikel 3 EVRM altijd eerst getoetst moet worden of verzoeker wordt blootgesteld aan een ernstige en onomkeerbare achteruitgang in zijn gezondheid, die voldoet aan de drempel van artikel 3 EVRM (*minimum level of severity*). Pas wanneer de drempel van artikel 3 EVRM bereikt is, moeten staten toetsen aan de positieve verplichtingen, zoals onderzoeken of de juiste zorg beschikbaar is en of de verzoeker daar ook toegang tot zal hebben. De Grote Kamer stelt vast dat de Kamer niet apart heeft gezien of aan de drempel zoals voortvloeit uit het arrest *Paposhvili* is voldaan en constateert, los van het feit dat het lijden aan schizofrenie ernstig kan zijn, dat schizofrenie op zichzelf niet ernstig genoeg is om de klacht van verzoeker onder artikel 3 EVRM te scharen. Volgens de Grote Kamer heeft verzoeker niet voldoende aangetoond dat de uitzetting naar Turkije hem zou blootstellen aan een ernstige, snelle en onomkeerbare achteruitgang van zijn gezondheidstoestand resulterend in intens lijden of een significante vermindering van de levensverwachting. De Grote Kamer komt daarom tot de conclusie dat de hoge drempel voor toepassing van artikel 3 EVRM in dit geval niet wordt gehaald. Aan een verdere beoordeling komt de Grote Kamer dan ook niet toe nu geconcludeerd wordt dat de uitzetting van verzoeker naar Turkije geen schending van artikel 3 EVRM oplevert.